

[REDACTED]

From: [REDACTED] (PPO)
Sent: vrijdag 7 februari 2020 15:41
To: [REDACTED] (WVL); [REDACTED] (WVL); [REDACTED] (ZD)
Cc: [REDACTED] (WVL); [REDACTED] (PPO)
Subject: RE: TGG Perkpolder - aandachtspunten rapportage Tauw
Attachments: persoonlijke ruw geformuleerde infomele reactie op TAUW rapport.docx

Hoi [REDACTED] en [REDACTED],

Heb even snel een **concept**reactie getypt in rode letters, die vanwege gehanteerde zeer vrijpostige schrijfstijl niet opgevat mag worden als een formeel standpunt van ondergetekende RWS medewerker maar slechts dient als bouwsteen voor een echte reactie van RWS op het Tauw rapport en als bijlage is bijgevoegd (-:-). Ben tzt benieuwd naar het hele rapport.

[REDACTED]

Van: [REDACTED] (WVL) [REDACTED]@rws.nl>
Verzonden: vrijdag 7 februari 2020 13:42
Aan: [REDACTED] (PPO) [REDACTED]@rws.nl>; [REDACTED] (WVL) [REDACTED]@rws.nl>
CC: [REDACTED] (WVL) [REDACTED]@rws.nl>; [REDACTED] (PPO) [REDACTED]@rws.nl>
Onderwerp: FW: TGG Perkpolder - aandachtspunten rapportage Tauw

Beste [REDACTED] en [REDACTED],

Hierbij de fragmenten uit het Tauw onderzoek TGG Perkpolder met de vraag van [REDACTED] om een reactie. Tauw heeft in opdracht van de provincie Zeeland de RIVM en Deltares onderzoeken getoetst.

Ik moet hier nog goed naar kijken maar het zou fijn zijn als jullie kunnen meekijken. [REDACTED] wil maandag actie nemen.

Bij voorbaat dank.

[REDACTED]

Van: [REDACTED] (ZD) [REDACTED]@rws.nl>
Verzonden: vrijdag 7 februari 2020 12:12
Aan: [REDACTED] (WVL) [REDACTED]@rws.nl>
Onderwerp: TGG Perkpolder - aandachtspunten rapportage Tauw

Beste [REDACTED]

Bijgaand de fragmenten uit de rapportage van Tauw.
Op zich niet schokkend, maar ik wil er wel iets mee
Graag jouw advies op mijn voorstel:

- Eerste aandachtspunt heb ik uitgezet bij mijn collega's van vergunningverlening
- Tweede aandachtspunt: interessant punt. Ik kan me inderdaad geen uitspraak herinneren over de stroomsnelheid. Sluit wel aan op de zorg van Stichting Schone Polder - zullen we dit vragen aan Deltares?
- Derde aandachtspunt: lijkt me een goed punt om het milieurendement te laten bepalen - zullen we dit vragen aan Deltares?
- Vierde aandachtspunt: hierover weleens met [REDACTED] en [REDACTED] gesproken, die beide een tweede onderzoek door RIVM niet zo nuttig vonden. Echter maatschappelijk/politiek/bestuurlijk zou het een toegevoegde waarde kunnen hebben dat RIVM periodiek een uitspraak doet op basis van

de meest recente onderzoeksresultaten en de vigerende normering – zullen we dit aan RIVM vragen?

Ik ben benieuwd wat je vindt

Beste [redacted]

Nogmaals hartelijk bedankt voor het prettige gesprek vanmorgen. Zoals beloofd stuur ik je zo nog de belangrijkste passages uit het rapport van Tauw even door. Ik zal me beperken tot de delen waarbij jullie mogelijk nog iets kunnen doen. De punten die je vanmorgen al goed hebt kunnen beantwoorden laat ik voor het gemak even achterwege.

Verder heb ik na ons gesprek nog even met [redacted] en [redacted] nagepraat. Zij hebben me gevraagd een aantal dingen nog even aan je mee te geven. Zo hebben zij een voorkeur voor het eerst ambtelijk bespreken/spiegelen van de zaak met betrokken partijen. Wij gaan er na het gesprek van vanmorgen vanuit dat wij ambtelijk prima tot een gezamenlijk voorstel kunnen komen. Wat ons betreft hoe het verder ook niet iets te zijn wat groots opgezet moet worden. Tauw hoeven we er denk ik niet bij te betrekken. Ik denk eerder aan een sessie met een aantal medewerkers van Rijkswaterstaat, Provincie en Waterschap (eventueel ook gemeente, maar die keuze is niet aan mij) aangevuld met een specialisten van Deltares en RIVM. Wij willen hier graag verder in meedenken en meehelpen, maar het initiatief hiervoor zou bij jullie moeten liggen.

Belangrijkste delen van rapportage Tauw:

- Doordat mogelijk (op termijn) uitgeloopte stoffen in de kwelsloot terecht kunnen komen, zou er, vanuit de Wet Bodembescherming, sprake kunnen zijn van Natuurlijke Lozing Oppervlaktewater (NLO). In de rapportage is hier niets over gezegd. Wij nemen aan dat het water in de kwelsloot wordt geloosd op de zee. Een nadere beschrijving hiervan ontbreekt. Wij kunnen derhalve ook niet beoordelen of deze lozing voldoet aan het activiteitenbesluit, dan wel een vergunning ingevolge de Waterwet.
- De stelling dat er geen uitwisseling plaatsvindt tussen de twee waterlagen is te stellig. Wel mag verwacht worden dat de uitwisseling gering is. Tevens dient dit in de monitoring te worden meegenomen (deel van 'pad' van uitgeloopte stoffen). Er worden geen horizontale en verticale stroomsnelheden door de bodemlagen genoemd. Vanuit de verspreiding(snelheid) is hier wel behoefte aan: op welke termijn kunnen eventuele uitgeloopte stoffen in de kwelsloot worden aangetroffen. Ook het monitoringsplan (monitoringstermijn) dient hiermee rekening mee te houden.
- De onderzoeksstrategie naar de milieuhygiënische kwaliteit van de *leeflaag* is goed en geeft een voldoende betrouwbaar beeld van de kwaliteit (klasse AW). Echter is niet van alle deellocaties de leeflaag onderzocht. Dat kan alsnog overwogen worden maar de leeflaag vormt niet een humaan risico bij deze toepassing en naar verwachting zal de leeflaag voldoen aan de klasse AW. Aan de bepaling van de milieuhygiënische kwaliteit van de TGG en de grond in de *kern* heeft geen duidelijke onderzoeksstrategie ten grondslag gelegen. Desondanks kunnen er wel conclusies worden getrokken uit de analysegegevens. Die geven namelijk aan dat de milieuhygiënische kwaliteit (plaatselijk) niet voldoet aan de normen uit het Besluit bodemkwaliteit. Op basis van voorgaande is er sprake van een overtreding van artikel 59, lid 1 van het Besluit bodemkwaliteit. De HUM Bbk (Handhaving Uitvoeringsmethode Besluit bodemkwaliteit van Bodem+) geeft hierover aan dat de toepassing dan verwijderd moet worden. Verwijdering heeft echter ook grote negatieve milieuhygiënische effecten. Verder is de zorgplicht van toepassing (artikel 13 van de Wet bodembescherming voor gevolgen landbodem en artikel 7 van het Besluit bodemkwaliteit voor gevolgen voor een oppervlaktewaterlichaam). Deze zorgplicht heeft niet alleen betrekking op stoffen waarvoor normen zijn opgesteld maar ook om de nadelige gevolgen van hoge gehalten aan nutriënten of een hoge pH zoals hier

het geval

is. Monitoring alleen geeft geen invulling aan de zorgplicht, maar kan slechts aantonen of de verspreidingsrisico's aanvaardbaar zijn. Wat ontbreekt is een goede onderbouwing waarom het niet wenselijk is (niet redelijkerwijs kunnen worden gevergd) om de TGG nu al uit de dijken te verwijderen. Dit zou kunnen worden gedaan op basis van een afweging van milieurendement, risico's en kosten, analoog aan NLO-systematiek en de systematiek die binnenkort in de Omgevingswet wordt opgenomen. Zo'n onderbouwing zou een goede basis zijn voor discussies omtrent vervolgacties en eventuele besluiten.

- Wij merken op dat het RIVM rapport is gebaseerd op gegevens van Deltares uit 2017/2018. Inmiddels zijn meer gegevens beschikbaar gekomen over bijvoorbeeld de (milieuhygiënische) kwaliteit van de leeflaag en op basis van monitoring over de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater. Ook is er aanvullend onderzoek verricht naar PFAS. Wij pleiten in zijn algemeenheid dan ook voor een (gedeeltelijke) actualisatie van de risicobeoordeling waarbij de nieuw beschikbare gegevens worden meegenomen en ook specifiek gericht op de situatie na de afronding van het werk rekening houdend met toekomstige optredende verspreiding en toekomstige risicoscenario's. Daarnaast valt ons op dat de stoffen in tabel 4.4 (resultaten risicoberekeningen) niet overeenkomen met de geselecteerde kritische stoffen (aandachtstoffen) uit paragraaf 3.4 (bijvoorbeeld lood en kwik en PAK komen niet terug in deze tabel). Voor deze stoffen zijn de risico's niet bepaald maar er is niet beargumenteerd waarom deze stoffen niet zijn meegenomen. Ook zijn arseen en PFAS (belangrijke aandachtsparementen in het grondwater en beide ook verhoogd aangetoond in de TGG) niet meegenomen bij de beoordeling van het TGG-stof. Mogelijk heeft dit geleid tot een onderschatting van het risiconiveau.

Van: [redacted] (ZD) [redacted]@rws.nl>
Verzonden: donderdag 30 januari 2020 17:12
Aan: [redacted]@zeeland.nl>
CC: [redacted]@zeeland.nl>; [redacted]@zeeland.nl>
Onderwerp: RE: Zeedijk Perkpolder

Beste [redacted],

Dankjewel voor je update
Ik ben inderdaad benieuwd naar de uitkomsten van het onderzoek van Tauw

@ [redacted] bel maar gauw op onderstaand nummer, dan maken we snel een afspraak voor het managen van de verwachtingen van [redacted]: ik heb de rol van verbinder en niet van inhoudelijk deskundige, daarvoor ga ik terug naar Deltares en/of specialisten in Utrecht
Neemt niet weg dat het even bij elkaar zitten altijd van waarde zal zijn

@ [redacted]: zitting beroepsprocedure WOB-verzoek zal zijn op 27 maart en mondelinge behandeling van het verzoek tot aanstellen deskundige zal zijn op 7 mei 2020

.....

Van: [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>

Verzonden: donderdag 30 januari 2020 12:57

Aan: [redacted] (ZD) [redacted] <[redacted]@rws.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>; [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>

Onderwerp: Zeedijk Perkpolder

Hoi [redacted],

Hoe staat het ermee?

Even een update van onze kant over de zeedijk Perkpolder. De gemeente Hulst heeft aan de Provincie gevraagd n.a.v. jullie rapporten (Deltares en RIVM dacht ik) hoe de provincie staat tegenover deze rapporten, gezien onze wettelijke verantwoordelijkheid inzake het grondwater. Wij hebben aan Tauw gevraagd een oordeel daar over te geven. Dit is inmiddels binnen bij ons. Mijn collega heeft gevraagd of het mogelijk is om met jou een keer te overleggen om te de conclusies van deze rapportage en de mogelijk vervolgstappen te bespreken. Ik heb aangegeven dat jij daar zeker voor open zal staan. Mijn collega, [redacted], zal dan ook spoedig contact met je zoeken. Zijn emailadres staat in de cc, zodat je dat vast hebt.

[redacted] houdt mij ook op de hoogte van de vorderingen. Zo blijf ik toch nog beetje betrokken bij het project Perkpolder☺

